

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)

30.06.2025

Зміст:

(натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[NV. – 2025. – 28 черв. «Особливий день». Артем Пивоваров і Степан Гіга – молодший стали заслуженими артистами України. – Інф.](#)

[Україна молода. – 2025. – 28 черв. Український інститут нацпам'яті очолив історик і хорунжий Алфьоров. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Український інститут національної пам'яті очолив Олександр Алфьоров. – Інф.; NV. – 2025. – 27 черв. Кабмін призначив історика і військового Олександра Алфьорова на посаду голови Українського інституту національної пам'яті. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Точицький взяв участь у польсько-українському молитовному сніданку. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 27 черв. У Варшаві проходить конференція про роль культури у відновленні України. – Інф.](#)

Мовні питання

[Україна молода. – 2025. – 28 черв. Виявився занадто незручним: мовний омбудсмен Кремень про другий термін. – Здоровило Т.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 черв. До Кабміну не надходило інших нових кандидатур на мовного омбудсмена, крім Завальського. – Інф.](#)

Фестивалі

[Вечірній Київ. – 2025. – 27 черв. До Дня Конституції на Співочому полі влаштують триденний камерний фестиваль. – Катаєва М.](#)

Музика

[NV. – 2025. – 27 черв. «Я одна декілька разів переслухала?!». Хор Гомін підкорив Мережу переспівом пісні «Цей сон» Степана Гіги у стилі джаз. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Одеський музикант заспівав на руїнах студії, яку знищила російська атака. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 28 черв. У Києві відкрилася виставка «Херсон. Степ тримає»: вшанування Півдня, пам'яті й сили. – Лебедина О.](#)

[Вечірній Київ. – 2025. – 27 черв. Від серця до фронту: у столиці стартує](#)

конкурс дитячих малюнків для захисників. – Асадчева Т.

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. На кінофестивалі у Словаччині презентували український фільм «Медовий місяць». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. Кінофестиваль Svitlo відкрив прийом заявок. – Інф.

NV. – 2025. – 27 черв. Із Дантесом і Оленою Лавренюк. В Україні знімають еротичний трилер «В її світлі вони грішили». – Інф.

Україна молода. – 2025. – 28 черв. «Херсон. Сафарі на людей»: американська журналістка презентувала док фільм. – Здоровило Т.

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. У Варшаві покажуть фільм «Сентиментальна подорож до планети Параджанова». – Інф.

NV. – 2025. – 27 черв. Всі пересварились. Вийшов трилер української комедії «Батьківські збори» з Євгеном Яновичем і Антоніною Хижняк. – Інф.

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2025. – 28 черв. «Я не просто документую воєнні злочини – я повертаю людям їхні імена»: лекція Матвійчук для учасниць Київської Академії жіночого лідерства. – Гришина Д.

Література

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. Коли відбудеться XXXII BookForum – організатори назвали дату. – Інф.

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 28 черв. У Національному музеї історії України відкрили виставку до Дня Конституції. – Гришина Д.

Вечірній Київ. – 2025. – 28 черв. Шлях гетьмана: у Києві відкрили виставку до 315-річчя Конституції Пилипа Орлика. – Асадчева Т.

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 27 черв. У Києво-Печерській лаврі відкрили виставку «Ближче до тіла...»: 12 тунік, 7 хоругв і діалог мистецтв Литви та України. – Резніченко В.; Вечірній Київ. – 2025. – 28 черв. Україно-литовський діалог про близьке та вічне: у лаврській дзвіниці презентують виставку Согрогі Ргоріог. – Асадчева Т.

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. У Польщі відкрили виставку «В епіцентрі бурі. Модернізм в Україні». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. Понад 100 років історії бібліотеки Ханенків показують у виставці в Києві. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. У Києво-Печерській лаврі відкриють виставку, присвячену 1700-річчю першого Вселенського собору. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. У «Києво-Печерській лаврі» започаткували проєкт про казки для дітей. – Інф.

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2025. – 28 черв. На Лук'янівці виставили на продаж одну з найстаріших садиб кінця XIX століття – Перов. – Головань Д.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Україна молода. – 2025. – 28 черв. Благодійний фонд Жадана і Міносвіти підписали Меморандум про співпрацю. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2025. – 27 черв. Сергій Жадан допоможе Міністерству освіти популяризувати читання та бібліотеки серед молоді. – Марків Н.; Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Міносвіти й фонд Жадана співпрацюватимуть у популяризації читання. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 черв. Міносвіти й БФ Жадана підписали меморандум про співпрацю у розвитку позашкільної освіти. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. У Нью-Йорку встановили скульптуру українського митця, присвячену мігрантам. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. У Будапешті пройшов показ документального фільму «20 днів у Маріуполі». – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Україну представили на Міжнародній виставці дитячого мистецтва в Кореї. – Інф.

NV. – 2025. – 27 черв. Разом з акторами з Анори. Кіноакадемія США запропонувала членство росіянину Юрі Борисову. – Інф.

Загальні питання

NV. – 2025. – 28 черв. «Особливий день». Артем Пивоваров і Степан Гіга – молодший стали заслуженими артистами України. – Інф.

Співаки Артем Пивоваров і Степан Гіга – молодший 28 червня, у День Конституції України, отримали почесне звання заслуженого артиста України. На сайті Президента України з'явився Указ про відзначення державними нагородами № 424/2025. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/znamenitosti/artem-pivovarov-i-stepan-giga-molodshiy-otrimali-pochesne-zvannya-zasluzhenogo-artista-ukrajini-50525747.html>

Україна молода. – 2025. – 28 черв. Український інститут нацпам'яті очолив історик і хорунжий Алфьоров. – Здоровило Т.; Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Український інститут національної пам'яті очолив Олександр Алфьоров. – Інф.; NV. – 2025. – 27 черв. Кабмін призначив історика і військового Олександра Алфьорова на посаду голови Українського інституту національної пам'яті. – Інф.

Кабінет Міністрів України 27 червня призначив Олександра Алфьорова головою Українського інституту національної пам'яті, це повідомили на сайті Міністерства культури та стратегічних комунікацій України. Олександр Алфьоров – український історик, теле- та радіоведучий, громадський та військовий діяч. З 2010 року був науковим співробітником Інституту історії України НАН України. Він є автором, співавтором та упорядником 15 книг і понад 100 наукових статей. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190049/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4009171-ukrainskij-institut-nacionalnoi-pamati-ocoliv-oleksandr-alforov.html>

<https://nv.ua/ukr/ukraine/events/oleksandr-alforov-priznacheniy-kabminom-golovoyu-ukrajinskogo-institutu-nacionalnoji-pam-yati-50525673.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Точицький взяв участь у польсько-українському молитовному сніданку. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький у Варшаві взяв участь у молитовному сніданку, який відбувся в Сеймі Республіки Польща. У МКСК зауважили, що захід об'єднав релігійних, політичних і громадських лідерів із Польщі та України. Під час спільного сніданку відбулася дискусія «Україна в новій Європі. Роль церков». Зокрема, її учасники обговорили значення духовного виміру опору російській агресії, роль релігійних інституцій у формуванні громадянського суспільства та підтриманні національного духу. Захід організовано за ініціативи голови Комісії у закордонних справах Сейму Республіки Польща Павла Ковалю у співпраці з Католицькою інформаційною агенцією. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/4009104-tocickij-vzav-ucast-u-polskoukrainskomu-molitovnomu-snidanku.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. У Варшаві проходить конференція про роль культури у відновленні України. – Інф.

У Варшаві проходить міжнародна конференція «Стійкість. Відновлення. Майбутнє: Культура у відновленні України», спрямована на збереження та переосмислення культурної спадщини України. Захід організував фонд ОБМІН за підтримки урядів Польщі, Німеччини, Італії, а також численних європейських інституцій, він є підготовкою до конференції з відновлення України (URC2025) у Римі. Серед учасників конференції представники урядів Польщі та Німеччини, дипломати, керівники провідних українських культурних інституцій, європейські музейники, дослідники. У вітальному слові заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій України з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Анастасія Бондар наголосила на ключовій ролі культури у стійкості українського суспільства в умовах війни та у довгостроковому процесі відновлення. Конференція у Варшаві є логічним продовженням першої міжнародної конференції «Співпраця заради стійкості», яка відбулася в Ужгороді. Тоді була ухвалена Декларація щодо посилення стійкості культурного сектору в Україні. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008887-u-varsavi-prohodit-konferencia-pro-rol-kulturi-u-vidnovlenni-ukraini.html>

Мовні питання

Україна молода. – 2025. – 28 черв. Виявився занадто незручним: мовний омбудсмен Кремінь про другий термін. – Здоровило Т.

Уряд не захотів висунути Уповноваженого із захисту державної мови Тараса Креміня на посаду вдруге через його незалежність та ініціативність, а також через те, що вказував на недоліки у проведенні державної мовної політики. Про це розповів сам Тарас Кремінь в інтерв'ю «Главкому». Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190046/>

Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 черв. До Кабміну не надходило інших нових кандидатур на мовного омбудсмена, крім Завальського. – Інф.

У Кабінеті Міністрів України підтвердили надходження до Уряду кандидатури актора Олександра Завальського на посаду Уповноваженого із захисту державної мови, інші дві кандидатури залишаються попередніми. Згідно з відповіддю Секретаріату Кабміну на запит агентства «Інтерфакс-Україна», на посаду Уповноваженого із захисту державної мови до уряду подано три кандидатури. Зокрема, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Дмитро Лубінець подав кандидатуру філологині Олени Івановської; перша заступниця міністра культури та стратегічних комунікацій України Галина Григоренко подала кандидатуру заступника державного секретаря Кабміну Павла Полянського; віцепрем'єрка з питань європейської та євроатлантичної інтеграції – міністерка юстиції України Ольга Стефанішина подала кандидатуру філологині Ірини Коваль-Фучило. Водночас зазначається, що за даними Мін'юста, Ірина Коваль-Фучило зняла свою кандидатуру, через що Ольга Стефанішина внесла кандидатуру актора Олександра Завальського.

Згідно із Законом про забезпечення функціонування української мови як державної Уповноваженого призначає на посаду та звільняє з посади Кабінет Міністрів. Уряд призначає на цю посаду одного з кандидатів, що подаються Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Міністерством юстиції та Міністерством культури та стратегічних комунікацій. Строк каденції становить п'ять років. Особа може бути призначена на посаду Уповноваженого повторно, але не може обіймати посаду втретє. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1083386.html>

Фестивалі

Вечірній Київ. – 2025. – 27 черв. До Дня Конституції на Співочому полі влаштують триденний камерний фестиваль. – Катаєва М.

27–29 червня киян та гостей столиці запрошують відвідати Співоче поле, де відбудеться мультижанровий камерний фестиваль «Співоче поле. Серце Азову» на честь Дня Конституції України. Співорганізаторами програми виступила спільнота мешканців Києва, які через війну вимушені були покинути тимчасово окуповані території України та почати нове життя у Києві. Творчі особистості з Бердянська, Маріуполя, Приморська та інших міст та містечок Приазов'я продемонструють свої мистецькі надбання, кулінарне мистецтво та розкажуть про свою малу батьківщину. Організатором фестивалю є Київський центр народної творчості та культурологічних досліджень, який підготував різнопланову музичну програму. Докладно про програму:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114232/>

Музика

NV. – 2025. – 27 черв. «Я одна декілька разів переслухала?!». Хор Гомін підкорив Мережу переспівом пісні «Цей сон» Степана Гіги у стилі джаз. – Інф.

Український хор «Гомін» та зокрема головний хормейстер та художній керівник Вадим Яценко вразили користувачів Мережі джазовим виконанням відомої пісні Степана Гіги «Цей сон». На сторінці Львівського органного залу в TikTok повідомили про продаж квитків на фінальні концерти співочого сезону хору. До інформації про майбутні виступи додали відеозапис, на якому Вадим Яценко разом з іншими учасниками хору співають пісню Степана Гіги. У коментарях українці висловили своє захоплення та розповіли, що декілька разів переслухали запис. За три дні відео набрало майже п'ять мільйонів переглядів та понад 257 тисяч лайків. Найближчі концерти хору заплановані на літо та осінь, проте квитки на виступи шанувальники вже викупили. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/hor-zi-lvova-perespivav-cey-son-gigi-moment-pokazali-na-video-yake-pidkorilo-socmerezhi-50525584.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Одеський музикант заспівав на руїнах студії, яку знищила російська атака. – Інф.

В Одесі фронтмен гурту «Пожежний кран» Дмитро Олешко заспівав на руїнах студії GreenJek channel, де музиканти працювали над створенням кліпу. Він виконав пісню «Коридори». Автор тексту – одеський журналіст Олександр

Гіманов. Про це у Фейсбуці розповів керівник студії GreenJek channel Євгеній Трофімов. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008955-odeskij-muzikant-zaspivav-na-ruinah-studii-aku-znisila-rosijska-ataka.html>

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 28 черв. У Києві відкрилася виставка «Херсон. Степ тримає»: вшанування Півдня, пам'яті й сили. – Лебедина О.

У стінах Мистецького Арсеналу стартував новий виставковий проєкт «Херсон. Степ тримає», що поєднує документалістику з містичними образами та зосереджений на українському Півдні. Кінорежисер Роман Бондарчук та культурна менеджерка Дар'я Аверченко присвятили цю експозицію рідній Херсонщині, яка стала символом втрат, любові, мужності й незламності. Центральне місце у виставці займають кадри та сюжети з фільмів «Українські шерифи», «Редакція» і «Вулкан», знятих у регіоні до початку широкомасштабного вторгнення. Відвідувачі також мають змогу побачити раніше неопубліковані відео та архівні світлини. Виставковий простір охоплює п'ять залів, серед яких зал, присвячений архіву відомого херсонського фотожурналіста Андрія Матросова. Окремий сегмент сформовано на основі проєкту «Архів війни», який документує воєнні злочини Росії проти України. Проєкт покликаний зберегти пам'ять про Херсонщину, яка зазнала глибоких змін і втрат, але водночас продовжує жити у культурі, спогадах та мистецтві. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-kijevi-vidkrilasja-vistavka-kherson-step-trimaje-vshanuvannja-pivdnja-pamjati-j-sili.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 27 черв. Від серця до фронту: у столиці стартує конкурс дитячих малюнків для захисників. – Асадчева Т.

28 червня, до Дня Конституції України, стартує Всеукраїнський конкурс дитячого малюнка під гаслом: «Відважним воїнам і рідній Україні – любов і шана вдячної дитини!». Презентація проєкту відбулася у Національній бібліотеці України для дітей. Подія зібрала митців, бібліотекарів, військових, лікарів, екологів, народних депутатів та представників громадських і благодійних організацій. Спільна мета – виховати свідоме покоління, якому близькі цінності культури, свободи й гідного майбутнього для країни. Конкурс реалізують за сприяння Міністерства культури та стратегічних комунікацій, Міністерства захисту довкілля, народного депутата Валерія Дубіля, а також ГО «Українська асоціація працівників бібліотек для дітей». Термін подачі робіт – до 1 вересня 2025 року. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114253/>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. На кінофестивалі у Словаччині презентували український фільм «Медовий місяць». – Інф.

У міжнародному конкурсі одного з найстаріших та найпрестижніших кінофестивалів Словаччини Art Film Fest Košice представили українську психологічну драму режисерки Жанни Озірної «Медовий місяць». Про це повідомляє Державне агентство України з питань кіно. Art Film Fest Košice (IFF Art Film) – найстаріший міжнародний кінофестиваль Словаччини, заснований у 1993 році в містечку Тренчанське Теплице під егідою ЮНЕСКО. Із 2016 року фестиваль проводиться в місті Кошице – культурній столиці Східної Словаччини, що має сучасну кінематографічну інфраструктуру та приваблює кіноманів з усієї Європи. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008897-na-kinofestivali-u-slovaccini-prezentuvali-ukrainskij-film-medovij-misac.html>

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. Кінофестиваль Svitlo відкрив прийом заявок. – Інф.

VI кінофестиваль Svitlo, який відбудеться з 14 по 16 вересня у Києві в «Українському домі», розпочав прийом заявок. Про це повідомляє Державне агентство України з питань кіно. До участі у фестивалі запрошено: повнометражні (документальні, ігрові та анімаційні) фільми; короткометражні (документальні, ігрові та анімаційні) фільми; соціальні ролики. Кінофестиваль Svitlo надає можливість митцям представити свою роботу широкому загалу, отримати професійну оцінку, підтримку для нових проєктів та стати частиною спільноти, яка творить зміни через мистецтво. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009269-kinofestival-svitlo-vidkriv-prijom-zaavok.html>

NV. – 2025. – 27 черв. Із Дантесом і Оленою Лавренюк. В Україні знімають еротичний трилер «В її світлі вони грішили». – Інф.

Розпочалися зйомки нового костюмованого історичного еротичного трилера «В її світлі вони грішили», натхненного життям галицького винахідника Йогана Зега. Над фільмом працює режисерка Ірина Громозда. Про початок роботи над фільмом розповіла виконавиця головної ролі – акторка театру та кіно Олена Лавренюк у Facebook. Художником-постановником фільму став Максим Німенко, оператор стрічки – Сергій Крутько. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/znamenitosti/dantes-znimetsya-u-kostyumovaniy-drami-z-olenoyu-lavrenyuk-v-jiji-svitli-voni-grishili-foto-50525523.html>

Україна молода. – 2025. – 28 черв. «Херсон. Сафарі на людей»: американська журналістка презентувала док фільм. – Здоровило Т.

Свій документальний фільм «Херсон. Сафарі на людей» (англ. «Kherson: Human Safari») представила журналістка Заріна Забріскі: американка працювала над ним два роки. Авторка повідомила про вихід документального фільму на своїй сторінці у Facebook. Стрічку присвячено війні, яку росія веде проти України, і розкриває її через призму подій в Херсоні. Документальна стрічка

поділена на кілька частин, що відображають ключові етапи для міста під час війни. Серед них «окупація», «звільнення» та «потоп» (внаслідок російського теракту на Каховській ГЕС). Фільм також висвітлює проблему дронного терору в Херсоні. У стрічці зібрано документальні кадри та свідчення місцевих жителів. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190061/>

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. У Варшаві покажуть фільм «Сентиментальна подорож до планети Параджанова». – Інф.

У Варшаві 29 червня відбудеться показ фільму «Сентиментальна подорож до планети Параджанова». Державне агентство України з питань кіно повідомляє у Фейсбуці, що це фільм-шана геніальному режисеру Сергію Параджанову. Стрічку особисто представить Пилип Ілленко, який є одним із її продюсерів. Стрічку «Сентиментальна подорож до планети Параджанова» створили режисер Тарас Томенко, оператор Юрій Дунай та художник-постановник Шевкет Сейдаметов. Продюсерами виступили Пилип Ілленко, Андрій Ризванюк, Лук'ян Галкін і Альона Голякова. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4007809-u-varsavi-vidbudetsa-pokaz-filmu-sentimentalna-podoroz-do-planeti-paradzanova.html>

NV. – 2025. – 27 черв. Всі пересварились. Вийшов тризер української комедії «Батьківські збори» з Євгеном Яновичем і Антоніною Хижняк. – Інф.

Представлено перший тизер нової української комедії «Батьківські збори», ще однієї комедія із соціальним контекстом від авторів стрічки «Збори ОСББ». За сюжетом, батьки збираються у школі, щоб обговорити результати виборів президента школи. Режисер-постановник стрічки – Мітя Шмурак. У ролях – ведучий шоу «20:23» та фронтмен «Мамахихотала» Євген Янович, актори студії «Мамахихотала» Олег Маслюк та Володимир Кравчук, Назар Задніпровський, Антоніна Хижняк, Анастасія Цимбалару та інші. Прем'єра фільму запланована на 30 жовтня. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/antonina-hizhnyak-ta-yevgen-yanovich-znimayutsya-v-komediji-batkivski-zbori-viyshov-tizer-video-50525538.html>

Просвітництво

Вечірній Київ. – 2025. – 28 черв. «Я не просто документую воєнні злочини – я повертаю людям їхні імена»: лекція Матвійчук для учасниць Київської Академії жіночого лідерства. – Гришина Д.

27 червня у Києві відбулася зустріч – правозахисниця Олександра Матвійчук провела гостьову лекцію для учасниць Київської Академії жіночого лідерства. Докладно про лекцію:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114272/>

Література

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. Коли відбудеться XXXII BookForum – організатори назвали дату. – Інф.

Міжнародний літературний фестиваль BookForum повертається у 32-й раз. Цього року він пройде традиційно восени у Львові – з 3 по 5 жовтня. Також організатори інформують про повернення традиційного книжкового ярмарку в Палаці мистецтв. «Від 2020 року не було змоги зустрітись серед книжок. Пандемія змусила перейти в онлайн, а війна – у безпечні формати. Втім, 2025-го BookForum знову повертається – як завжди, з книжковим ярмарком, поетичними вечорами, зустрічами, обіймами і теплими розмовами», – зауважили у «Форумі видавців». На форумі говоритимуть про літературу як силу, здатну переживати найтемніші часи, кризу та забуття. А також дискутуватимуть про те, як тексти здатні втримувати відчуття внутрішньої рівноваги, допомагають формувати нові смисли, індивідуально і колективно залишатися в контексті реальності та переосмислювати її. За даними організаторів, поціновувачів книги та літератури очікують: величезний ярмарок з тисячами найцікавіших книжок у Палаці Мистецтв – з оновленим простором, фудкортами й естетикою; понад 150 видавців з десятками тисяч книг; сотні українських та іноземних авторів, серед яких будуть і нові імена, й уже добре знайомі голоси. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009341-koli-vidbudetsa-xxxii-bookforum-organizatori-nazvali-datu.html>

Музейна справа

Вечірній Київ. – 2025. – 28 черв. У Національному музеї історії України відкрили виставку до Дня Конституції. – Гришина Д.

У Національному музеї історії України в Києві відкрили спеціальну виставку, присвячену ухваленню Конституції України. Експозиція демонструє речі, пов'язані з історичним процесом прийняття Основного Закону. Серед експонатів – ручка, якою Голова Верховної Ради Олександр Мороз підписав Закон «Про введення в дію Конституції України», футляр з чорнилом, Конституція з дарчим написом від народного депутата Михайла Сироти, його ноутбук та інші артефакти того часу. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114284/>

Вечірній Київ. – 2025. – 28 черв. Шлях гетьмана: у Києві відкрили виставку до 315-річчя Конституції Пилипа Орлика. – Асадчева Т.

Нещодавно в Музеї книги і друкарства України, на території Національного заповідника «Києво-Печерська лавра», урочисто відкрилася виставка «Пилип Орлик. Шлях гетьмана». Вона присвячена 315-й річниці ухвалення Конституції Пилипа Орлика. Це перший виставковий проєкт, що комплексно висвітлює європейську політичну місію Орлика. Експозиція налічує понад три десятки унікальних артефактів: стародруки, історичні мапи, гравюри, зброю, кахлі з гербами Орликів та Мазепи, а також твори живопису з фондів Національного заповідника «Гетьманська столиця» та самого музею. Виставка складається з двох тематичних частин. Перша – «Становлення.

Батурич» – присвячена періоду, коли Пилип Орлик служив урядником при гетьмані Іванові Мазепі. Вона розповідає про життя родини Орликів у гетьманській столиці та презентує результати археологічних досліджень їхньої садиби, проведених у 2018–2020 роках. Ці матеріали вперше дають змогу реконструювати побут, соціальний статус і просторову організацію життя майбутнього гетьмана. У другій частині виставки акцент зроблено на політичну діяльність Пилипа Орлика у вигнанні та його документальну спадщину, яка стала основою для формування української державницької думки в європейському контексті XVIII століття. Окремий розділ присвячено постаті його сина – Григора Орлика, який продовжив справу батька вже у Франції. Особливе місце в експозиції займають копії рідкісних документів із Центрального державного історичного архіву України, Інституту рукопису НБУ імені Володимира Вернадського, а також архівів Швеції, Польщі та Франції. Чимало з них вперше представлені публіці – серед них документи, виявлені у 2024 році під час архівної експедиції до Стокгольма, проведеної дослідниками Національного історико-культурного заповідника «Гетьманська столиця» за підтримки Міністерства закордонних справ України. Ідентифіковано, перекладено та систематизовано понад 600 сторінок матеріалів, які розширюють уявлення про міжнародну діяльність Орлика. Кульмінацією події став прем'єрний показ історичного фільму «INCOGNITO – таємна мережа для порятунку України і захисту Європи», створеного на основі архівних досліджень у межах проєкту «Резиденція Орлика». Стрічка поєднує наукову реконструкцію з новітніми технологіями: фільм зрежисовано з використанням штучного інтелекту українською креативною студією Not Habsburgs. Виставка «Пилип Орлик. Шлях гетьмана» триватиме до 1 грудня. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114258/>

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 27 черв. У Києво-Печерській лаврі відкрили виставку «Ближче до тіла...»: 12 тунік, 7 хоругв і діалог мистецтв Литви та України. – Резніченко В.; Вечірній Київ. – 2025. – 28 черв. Україно-литовський діалог про близьке та вічне: у лаврській дзвіниці презентують виставку Corpori Propior. – Асадчева Т.

26 червня в одному із залів Великої лаврської дзвіниці стартувала міжнародна виставка «Corpori Propior... (Ближче до тіла...)», організована спільно Національним заповідником «Києво-Печерська лавра», Львівською національною галереєю мистецтв ім. Бориса Возницького та Тракайським історичним музеєм (Литва). Експозиція діятиме до 13 липня. Центральним елементом проєкту стали дванадцять лляних тунік, знайдених у старовинній скрині литовської садиби й переосмислених у мистецькі об'єкти українською художницею Оксаною Брензович. Авторка перетворила традиційний одяг на експресивні артформи із зовнішніми швами та абстрактним живописом. За її словами, туніка виступає як образ, що поєднує тілесне з духовним, особисте з національним, буденне з сакральним. Кількість виробів символічна – дванадцять, але є й тринадцята – біла туніка, яка залишилася незміненою. Вона

уособлює чистоту, духовний ідеал і водночас відсилає до християнської традиції – як хрестильний одяг, що знаменує оновлення буття. Виставку доповнюють сім художніх хоругв – авторські інтерпретації процесійних церковних стягів. Проєкт «Corpori Propior...» став не лише культурною подією, а й прикладом міжінституційної співпраці у час війни. Як зауважив заступник міністра культури та стратегічних комунікацій Андрій Наджос, нині мистецтво в Україні набуло нового сенсу – воно звучить голосно й чесно, стає засобом підтримки, комунікації й символічного спротиву. Тимчасова в. о. гендиректорки заповідника Світлана Котляревська підкреслила, що для Лаври важливо залишатися простором відкритим до діалогу. Виставку створювали спеціально для сакрального простору Лаври, з повагою до контексту, історії й глядача. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/u-kijevo-pecherskij-lavri-vidkrili-vistavku-blizhche-do-tila-12-tunik-7-khoruhov-i-dialoh-mistetstv-litvi-ta-ukrajini.html>
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114261/>

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. У Польщі відкрили виставку «В епіцентрі бурі. Модернізм в Україні». – Інф.

У Музеї мистецтв у Лодзі відкрилася виставка «В епіцентрі бурі. Модернізм в Україні». Про це повідомила генеральна директорка Національного художнього музею України Юлія Литвинець. Цей проєкт НХМУ започаткував у 2022 році, після початку повномасштабної російсько-української війни, щоб показати світові культуру незалежної держави, на яку напала РФ. Виставка з великим успіхом уже проходила у Мадриді (Іспанія), Кельні (Німеччина), Брюсселі (Бельгія), Відні (Австрії), Лондоні (Велика Британія). Щоразу до експозиції міжнародного проєкту додаються нові роботи, однак його основою є твори з колекції Національного художнього музею України. На виставці у Лодзі представлено роботи з Національного художнього музею України, Національного музею декоративного мистецтва, Музею театального, музичного та кіномистецтва України та колекцій Muzeum Sztuki й приватних збірок. Поціновувачі мистецтва у Польщі мають змогу побачити роботи Олександра Богомазова, Олександри Екстер, Михайла і Тимофія Бойчуків, Давида Бурлюка, Анатолія Петрицького, Ганни Собачко-Шостак, інших знакових українських художників. Куратори виставки – Костянтин Акінша і Катя Денисова. «В епіцентрі бурі. Модернізм в Україні» відтворює поліфонію мистецьких напрямів й ідентичностей початку ХХ століття, повідомляють на сайті Музею мистецтв у Лодзі. Виставка розповідає історію художників-модерністів та візуальних експериментів, за допомогою яких вони прагнули відновити культурну автономію України. Виставка у Лодзі триватиме до 1 лютого 2026 року. Урочисте відкриття виставки «В епіцентрі бурі. Модернізм в Україні» у Лодзі відбулося у рамках другого дня конференції «Стійкість. Відновлення. Майбутнє: Культура у відновленні України». Захід організував фонд OBMIN за підтримки урядів Польщі, Німеччини, Італії, а також численних європейських інституцій, він є підготовкою до конференції з відновлення України (URC2025) у Римі. Докладно:

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. Понад 100 років історії бібліотеки Ханенків показують у виставці в Києві. – Інф.

Історію відомої київської книгозбірні, яка налічувала понад 10 тисяч унікальних книжок різними мовами, розповідає виставка «7 – це «Мистецтво»: бібліотека Музею Ханенків», яка відкрилася для відвідувачів 27 червня. Експозицію представлено у чотирьох залах Національного музею мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків. Зокрема на виставці представлено архівні документи, мистецькі видання, книги з дарчими написами відомих діячів, іменні примірники, Ханенківська книжкова шафа; репродукції картин Вінсента ван Гога, Моріса де Вламінка, Жоржа Брака, Фернана Леже та 3D-реконструкція бібліотеки Ханенків. Проєкт розповідає про різні періоди діяльності найбільшої мистецької книгозбірні, яка стала музейною бібліотекою. Дослідники за дату створення беруть рік одруження Богдана і Варвари Ханенків – сталося це понад 150 років тому. Варвара Ханенко передала в дар Українській академії наук 15 грудня 1918 року своє «зібрання пам'яток мистецтва та старовини і бібліотеку при ньому» з умовою, що музей та бібліотека будуть відкритими для публіки. Незважаючи на постійні непрості умови, до 1949 року бібліотека у Києві залишалася відкритою для відвідувачів. Проте її на десятиліття закрили через вимоги цензури обмежити доступ до літератури іноземними мовами. У середині 1920-х років бібліотека музею впровадила універсальну десяткову класифікацію (УДК). Відтоді більшість книжок в її фонді маркували з цифри «7», що відповідає галузі знань «Мистецтво». Саме цей знак і став натхненням для назви виставки. Експозиція розповідає про людей, завдяки яким створена і функціонувала бібліотека Ханенків. Представлені окремі стенди про її власників – Богдана та Варвару Ханенків; директора музею Миколу Макаренка; завідувачу бібліотекою у 1944–1955 роках Марію Трубецьку та багатьох інших. Офіційна задокументована історія бібліотеки Ханенків налічує 106 років. Нині в її фонді зберігаються близько 20 тисяч видань і сотні документів архівів. Виокремлено у виставці показують роль видавців, ілюстраторів, друкарів, дизайнерів, фахівців з різних видів репродукування, тиснення, золочення й виробників паперу у створенні кожного видання. Демонструють особливості книжкового дизайну і друкарських традицій різних країн. Виставку створила кураторська група: Ольга Гончаренко, Анфіса Дорошенко, Марта Логвин, Анастасія Мацело, Андрій Онищук, Олена Шостак. Дизайнерка – Марія Колосова, реставраторка – Наталія Трубнікова. До створення виставки долучилися Національна бібліотека України імені Володимира Вернадського; Інститут мистецтвознавства, фольклористики та етнології імені Максима Рильського Національної академії наук України; Скарбниця Національного музею історії України. Виставка триватиме до 14 вересня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009138-ponad-100-rokiv-istorii-biblioteki-hanenkiv-pokazuut-u-vistavci-v-kievi.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. У Києво-Печерській лаврі відкриють виставку, присвячену 1700-річчю першого Вселенського собору. – Інф.

В Успенському соборі Національного заповідника «Києво-Печерська лавра» 30 червня відкриють виставку «Трійця Свята, слава Тобі!», присвячену 1700-річчю першого Вселенського собору, повідомляє МКСК. Зазначається, що на першому Вселенському соборі був затверджений основоположний догмат християнського віровчення про Пресвяту Трійцю. Експозиція познайомить відвідувачів із різноманітними іконографічними втіленнями Трійці, що формувалися впродовж століть. Зокрема, особлива увага приділена українському сакральному мистецтву XVII–XVIII століть, коли іконографія Трійці набула виразності, втілюючись у яскравому національному стилі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009131-u-kievopecerskij-lavri-vidkriut-vistavku-prisvacenu-1700riccu-persogo-vselenskogo-soboru.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. У «Києво-Печерській лаврі» започаткували проєкт про казки для дітей. – Інф.

У Національному заповіднику «Києво-Печерська лавра» 5 липня відбудеться перша зустріч в межах нового проєкту «Казкосвіт у Лаврі». Проєкт започаткований разом із ГО «Голоси». У Лаврському саду прозвучить казка Василя Симоненка «Цар Плаксій та Лоскотон». Її прочитає полтавська акторка Ольга Чернявська. Передуватиме літературній мандрівці майстер-клас зі створення святкових паперових корон від художниці Лесі Макаєвой. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4009018-u-kievopecerskij-lavri-zapocatkuvali-proekt-pro-kazki-dla-ditej.html>

Охорона культурної спадщини

Village Україна. – 2025. – 28 черв. На Лук'янівці виставили на продаж одну з найстаріших садиб кінця XIX століття – Перов. – Головань Д.

Одну з найстаріших садиб на вул. Студентській, 5 у Шевченківському районі Києва виставили на продаж, повідомив пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Фасадний дерев'яний, двоповерховий будинок звели наприкінці XIX століття, згодом обклали цеглою. На фасаді збереглися елементи у стилі неоренесансу. У 1907 році новий власник (селянин Поскрипка) перебудував основний будинок і звів поряд триповерховий флігель, пише «Мапа Реновації». У радянський час у приміщеннях працювали різні державні установи. З 2001 року будівля у приватній власності. До початку 2010-х тут ще були офіси, але останніми роками будинок стоїть порожній. Двічі – у 2006-му і 2015 році – будівлі намагались надати статус пам'ятки архітектури місцевого значення, але Мінкульт відмовив. А от флігель офіційно визнали пам'яткою у 2006-му, але у тому ж році його знесли. На його місці зараз семиповерховий бізнес-центр, а в реєстрі флігель досі значиться як пам'ятка під номером 53. У березні 2024 року в будинку на Студентській сталася пожежа. У червні 2025-го його виставили на

продаж. Після публікації про продаж на українській вікіпедії з'явилась стаття про історію будівлі, зазначив Дмитро Перов. У ній вказано, що колись садиба належала П. Ясногорському, якого назвали «відомим українофобом». «Тож вочевидь, історична будівля продається вже з проєктом деколонізації до фундаменту і будівництвом ультрапатріотичного хмарочоса», – зауважив пам'яткоохоронець. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/364247-na-luk-rsquo-yanivtsi-vistavili-na-prodazh-odnu-z-naystarishih-derev-rsquo-yanih-sadib>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Україна молода. – 2025. – 28 черв. Благодійний фонд Жадана і Міносвіти підписали Меморандум про співпрацю. – Здоровило Т.; Вечірній Київ. – 2025. – 27 черв. Сергій Жадан допоможе Міністерству освіти популяризувати читання та бібліотеки серед молоді. – Марків Н.; Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Міносвіти й фонд Жадана співпрацюватимуть у популяризації читання. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2025. – 27 черв. Міносвіти й БФ Жадана підписали меморандум про співпрацю у розвитку позашкільної освіти. – Інф.

Письменник, громадський діяч і засновник благодійного фонду Сергій Жадан та міністр освіти і науки України Оксен Лісовий підписали Меморандум про співпрацю. Документ передбачає партнерське співробітництво у сфері розвитку позашкільної освіти, сприяння культурному розвитку учасників освітнього процесу. Про це повідомили на сайті Міністерство освіти і науки України. У межах співпраці сторони працюватимуть, зокрема, у таких напрямках: популяризація читання й підтримка бібліотек; залучення культурних діячів і митців до освітніх активностей; підтримка мистецької та культурної освіти для дітей військовослужбовців; підвищення кваліфікації освітян у сфері мистецтва й культури; розвиток освітнього українськомовного контенту; організація спільних освітньо-культурних заходів; спільна робота задля розвитку творчого потенціалу молоді; створення сучасних освітніх просторів. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/190051/>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/114249/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4008967-minosviti-j-fond-zadana-spiivpracuvatimut-u-popularizacii-citanna.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1083370.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 28 черв. У Нью-Йорку встановили скульптуру українського митця, присвячену мігрантам. – Інф.

У Нью-Йорку на Мангеттені встановили скульптурну композицію «Пост-танго» українського митця Михайла Левченка, яка відображає переживання переміщених осіб та мігрантів. Скульптуру презентували в парку Морнінгсайд у рамках програми Harlem Sculpture Gardens за підтримки місцевих мистецьких організацій. Михайло Левченко розповів, що його робота відтворює стан людини після руйнівних переживань. За словами митця, цей

стан відображає досвід переміщених осіб та мігрантів: «коли рух неможливий, але спогади все ще живуть у кістках». Скульптуру вагою близько 227 кг було спроектовано у вигляді 3D-моделі, а потім розділено на шари. Кожен шар вирізали зі сталевих листів, після чого елементи зварили й пофарбували. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4009190-u-nujorku-vstanovili-skulpturu-ukrainskogo-mitca-prisvacenu-migrantam.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. У Будапешті пройшов показ документального фільму «20 днів у Маріуполі». – Інф.

У Будапешті в рамках фотовиставки української мисткині Зої Шу «Цілісність / Integrity», відбувся показ документального фільму «20 днів у Маріуполі» – стрічки, за яку режисер Мстислав Чернов у 2024 році отримав премію «Оскар» як найкращий документальний фільм. У посольстві зауважили, що це вже не перший показ у Будапешті, але щоразу він збирає повний зал глядачів і викликає тяжкі емоції. Після перегляду фільму до глядачів звернувся посол України в Угорщині Федір Шандор. Він провів певні історичні паралелі між Україною та Угорщиною, розповів про своє рішення стати на захист України та бойовий досвід, а також наголосив на важливості свідчення правди про війну в Україні. Окрім цього, відбулася публічна дискусія з експертами, за участю журналіста Нійяші Гергея (TELEX) та політичного експерта, викладача Університету Корвінуса д-ра Раца Андраша. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4008880-u-budapesti-projsov-pokaz-dokumentalnogo-filmu-20-dniv-u-mariupoli.html>

Укрінформ. – 2025. – 27 черв. Україну представили на Міжнародній виставці дитячого мистецтва в Кореї. – Інф.

У місті Пхьонтек (Південна Корея) відкрилася Міжнародна виставка дитячого мистецтва, головною темою якої цього року є «Мир». Україна вже четвертий рік поспіль бере участь у цьому важливому заході. Про це у Фейсбуці повідомило посольство України в Республіці Корея. Серед 280 мистецьких робіт з 33 країн світу представлено й сім малюнків українських дітей, створених у межах реабілітаційного проєкту «CRYONES» від громадської організації Gen.Ukrainian. Роботи будуть доступні для перегляду у Центрі міжнародних обмінів Сонгтан до 11 липня. Відвідати виставку можуть усі охочі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4008845-ukrainu-predstavili-na-miznarodnij-vistavci-ditacogo-mistectva-v-korei.html>

NV. – 2025. – 27 черв. Разом з акторами з Анори. Кіноакадемія США запропонувала членство росіянину Юрі Борисову. – Інф.

Американська академія кінематографічних мистецтв і наук (вручає премію «Оскар») вирішила поповнити свої лави й запропонувала членство 534

людям, зокрема й акторові з країни-агресора РФ Юрі Борисову. Про це 27 червня повідомляє видання «The Guardian». Юра Борисов став широко відомим, коли зіграв роль другого плану в романтичній драмі «Анора» і був номінований за неї на «Оскара» – 2025. Водночас він є фігурантом бази проєкту «Миротворець», оскільки 2020 року зіграв у російському біографічному фільмі «Калашников», який знімали в тимчасово окупованому РФ Криму, та в бойовику «Т-34», який прославляв армію країни-агресора. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/life/znamenitosti/yura-borisov-organizaciya-shcho-vruchaye-oskar-zaproponovala-rosiyaninu-stati-jiji-chlenom-50525635.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm